

Luntmakargatan 13, Box 7851,
SE-103 99 Stockholm, Sweden
Tfn/Phone: +46 8 563 085 00
Fax: +46 8 563 085 50
hsv@hsv.se, www.hsv.se

Jean-Pierre Zune
08-563 087 81
jean-pierre.zune@hsv.se
BESLUT

2010-12-14
Reg.nr 12-5202-10

Certifiering av nationell referensram för examina (NQF)

Högskoleverket fastställer direktiv för certifieringen enligt bilagda PM.

Vidare utser verket följande experter att biträda i arbetet:

- Carita Blomqvist, Utbildningsstyrelsen, Finland
- Tue Vinther-Jørgensen, EVA, Danmark
- Agneta Bladh, f.d. rektor vid Högskolan i Kalmar
- Staffan Wahlén, f.d. utredare, Högskoleverket
- Ulf Öhlund, f.d. avdelningschef, Högskoleverket

Dessutom kommer avdelningschef Lars Petersson och utredare Jean-Pierre Zune, båda Högskoleverket, att delta i arbetet.

Arvode utgår till de externa ledamöterna i expertgruppen med 1 700 kr. per sammanträde.

Beslut i ärendet har tagits av universitetskanslern Lars Haikola efter föredragning av utredaren Jean-Pierre Zune/ i närvaro av stabschefen Lennart Ståhle och avdelningschefen Magnus Hjort.

Lars Haikola

Jean-Pierre Zune

Jean-Pierre Zune
Utvärderingsavdelningen

08-563 087 81
jean-pierre.zune@hsv.se
www.hsv.se

2010-12-14

Reg.nr 12-.5202-10

Certifiering av den nationella referensramen för examina – direktiv

Bakgrund

Bolognaprocessen

Bolognaprocessen inleddes år 1999 genom en överenskommelse mellan 29 länder.¹ En grundläggande del i denna var att skapa ett europeiskt område för högre utbildning (European Higher Education Area – EHEA). Syftet var att skapa en transparent och jämförbar kvalifikationsstruktur, för att främja mobilitet och lägga grund för internationellt erkännande av olika kvalifikationer.

En europeisk referensram för kvalifikationer (QF-EHEA) antogs av ministermötet i Bergen år 2005. Syftet med denna är att skapa förutsättningar för att relatera olika nationella referensramar till varandra.

Vid nästkommande ministermöte, i London år 2007, beslöts att de nationella referensramarna (NFQ) skulle utvärderas mot den europeiska – Bolognaprocessens – referensram. Det organ som ansvarar för utvecklingen av NFQ ska självt verifiera att den nationella referensramen är förenlig med Bolognaprocessens. Detta ska ske genom en process med certifiering (self certification) som ska genomföras av en expertgrupp i vilken även utländska experter ska ingå. Detta ska vara avslutat senast år 2012.

EQF-LLL

År 2008 initierade EU-kommissionen en parallell referensram för kvalifikationer på *alla* nivåer – European Qualification Framework for Lifelong Learning (EQF-LLL). Denna omfattar kvalifikationer på åtta nivåer, att jämföra med Bolognaprocessens tre.

Det finns givetvis samband mellan de båda referensramarna. Förenklat uttryckt motsvaras Bolognaprocessens tre nivåer av de tre högsta nivåerna i EQF-LLL. I den fortsatta processen pågår försök på internationell nivå att samordna dem. Den utvärdering som nu ska göras omfattar emellertid inte EQF-LLL.

---

¹ Nu omfattar Bolognaprocessen 47 länder.

Inriktning av certifieringen

Vad ska verifieras?

- Den myndighet² som ansvarar för processen har mandat från sitt departement för högre utbildning.
- Det finns ett tydligt samband mellan den nationella referensramen och deskriptorerna i den europeiska.
- Kvalifikationerna som anges i den nationella referensramen ska vara grundade på lärandemål (learning outcomes) och anknutna till ECTS-systemet³.
- Arbetet med den nationella referensramen ska vara transparent.
- Det nationella systemet för kvalitetssäkring ska vara förenligt med Bologna processen (och kommunikén från ministermötet i Berlin år 2003).
- En hänvisning till den nationella referensramen och dess anknytning till den europeiska ska göras i alla Diploma Supplements.
- Den nationella ansvarsfördelningen för referensramen ska fastläggas genom vederbörliga beslut och offentliggöras/publiceras.

Krav på processen

- Ansvarig myndighet ska verifiera att den nationella referensramen är förenlig med Bologna processens.
- Det organ som är ansvarigt för nationella systemet för kvalitetssäkring ska yttra sig över självvärderingsprocessen⁴.
- Internationella experter ska medverka i certifieringen.
- Resultatet av certifieringen ska offentliggöras/publiceras, och där ska alla kriterier tas upp.
- ENIC- och NARIC-nätverken ska publicera en lista över de länder som har genomfört certifieringsprocessen⁵.

---

² I Sverige har Högskoleverket detta ansvar.

³ European Credit Transfer System

⁴ I Sverige ansvarar Högskoleverket (utvärderingsavdelningen) för detta.

- Resultatet av certifieringen ska anges i alla Diploma Supplements.

Arbetsformer

Konferens med intressenter

Processen inleds med en konferens med olika intressenter. Syftet med denna är att:

- informera om processen och syftet med denna
- inbjuda till att komma in med synpunkter

Expertgrupp

En expertgrupp tillsätts, med uppgift att ta fram en rapport som besvarar ovan nämnda frågor. Gruppen består av svenska och utländska experter. Arbetet leds från Högskoleverket.

Följande personer ingår i expertgruppen:

- Carita Blomqvist, Utbildningsstyrelsen, Finland
- Tue Vinther-Jørgensen, EVA, Danmark
- Agneta Bladh, f.d. rektor vid Högskolan i Kalmar
- Staffan Wahlén, f.d. utredare, Högskoleverket
- Ulf Öhlund, f.d. avdelningschef, Högskoleverket

Dessutom kommer Lars Petersson och Jean-Pierre Zune, båda Högskoleverket, att delta i arbetet.

Fullföljande av arbetet

Rapporten redovisas på en ny konferens med intressenter samt går ut på bred remiss.

Högskoleverket beslutar om den slutliga rapporten.

Rapporten redovisas för regeringen (Utbildningsdepartementet) och för Europarådets avdelning för högre utbildning och forskning (som har Bolognaprocessens uppdrag att hålla i processen).

Tidplan

Expertgruppens arbete ska vara avslutat senast 2011-09-15.

---

⁵ I Sverige är Högskoleverket (bedömningsavdelningen) Naric-kontor.